

Udkast til tale til brug for besvarelse af samrådsspørgsmål AC (Alm. del) i Folketingets Retsudvalg

Samrådsspørgsmål AC:

”Ministeren bedes redegøre for, hvorledes ministeren vil sikre, at almindelige fodboldfans herunder børnefamilier trygt kan overvære fodboldkampe uden risiko for at havne i ubehagelige situationer med aggressive fans på stadions og udenfor stadions, herunder om ministeren vil overveje alkoholtests i forbindelse med afholdelse af fodboldkampe, mere registrering af tilskuere og minimumsstraffe for deltagelse i uroligheder på og omkring stadion”

[Indledning]

1. På stadions rundt om i landet overværer titusindvis af danskere hver uge fodboldkampe i Superligaen og i 1. og 2. division.

For langt, langt de fleste af tilskuerne er dette en festlig, fornøjelig og fredelig fritidsbeskæftigelse, som for rigtig mange er til glæde for hele familien.

Sådan skal det være.

Og sådan er det heldigvis også i dag.

For selv om man måske ud fra medie billedet kan få det indtryk, at Superligaen er kendetegnet ved uroligheder, så udgør disse

uroligheder heldigvis kun en lille undtagelse fra det generelle billede.

Dette siger jeg naturligvis ikke for at bagatellisere en alvorlig problemstilling, men blot for indledningsvis at minde om, at vi stadig overordnet har en god fan-kultur i Danmark. Og jeg siger det, fordi de rigtigt mange tiltag, som både myndigheder og klubber har iværksat igennem årene, har medvirket til at fastholde dette generelle billede.

Og så siger jeg det for at minde om, at vi ikke i iveren efter at komme fodbolduroen til livs, må ende i en situation, hvor vi i realiteten gør det vanskeligt også for helt almindelige fredelige danskere at gå til fodbold.

2. Men når det er sagt, så vil jeg gerne understrege, at der er vigtigt, at vi fortsat har fokus på problemerne med fodboldvold og anden uro.

Og som nævnt er der derfor igennem de senere år iværksat rigtigt mange tiltag på området af både myndigheder og klubber:

- Folketinget har vedtaget en hooliganlov, som bl.a. giver mulighed for at give uromagere karantæne.
- Politiet har – foruden at anvende de nye muligheder hooliganloven indeholder – udviklet helt nye indsatskoncepter på området.
- Og klubberne har individuelt indført en række lokale tiltag i lyset af de særlige udfordringer, som de pågældende klubber konkret har stået over for.

Og heldigvis tyder statistikkerne på, at de forskellige tiltag har virket.

De seneste tal fra Rigspolitiets viser således en generelt faldende tendens i antallet af anholdelser og sigtelser i forbindelse med afviklingen af større fodboldkampe.

Og i modsætning til hvad der har været tilfældet ved nogle af de tidligere lejligheder, hvor vi har drøftet disse spørgsmål, afholdes dagens samråd da heldigvis heller ikke i skyggen af aktuelle eksempler på mere omfattende uro ved fodboldkampe.

3. Men dette betyder naturligvis ikke, at vi kan læne os tilbage og hvile på laurbærrene.

For dels vil ingen jo benægte, at der fortsat kan være ballade i forbindelse med visse kampe, dels skal vi selvfølgelig hele tiden søge at være på forkant med udviklingen.

Og et centralt element heri er løbende at evaluere de tiltag, vi hidtil har iværksat.

Jeg vil derfor også gerne benytte lejligheden i dag til at gøre status vedrørende en række af de vigtigste initiativer og redskaber, der er gennemført på området.

[Gennemførte tiltag vedr. hooliganisme]

4. Lov om sikkerhed ved bestemte idrætsbegivenheder – den såkaldte hooliganlov – blev vedtaget af Folketinget for lidt over 2½ år siden.

Lovforslaget var baseret dels på anbefalingerne fra Rigspolitiets arbejdsgruppe om bekæmpelse af hooliganisme i Danmark, dels på oplysninger fra en række andre lande, herunder navnlig Storbritannien.

Hovedelementet i loven er en karantæneordning, hvor politiet – når betingelserne er opfyldt – kan meddele personer en generel karantæne mod at opholde sig i nærheden af bestemte idrætsbeholdenheder.

Helt præcist kan en karantæne gives for et geografisk område på indtil 500 meter fra eksempelvis et fodboldstadion. Karantænen er gældende fra 6 timer før indtil 6 timer efter fodboldkampen og kan meddeles for en periode på op til to år ad gangen.

En karantæne omfatter fodboldlandskampe samt alle kampe, hvor der deltager hold fra Superligaen eller fra 1. eller 2. division, herunder også træningskampe med lavere rangerende hold. Derudover omfatter en karantæne internationale kampe i UEFA-regi, der afvikles i Danmark.

Ifølge Rigspolitiet har 41 personer siden lovens ikrafttræden fået meddelt karantæne.

Pr. 3. marts 2011 var 11 personer blevet sigtet for 22 overtrædelser af den udstedte karantæne.

Straffene har varieret – en førstegangsovertrædelse udløser en bøde på op til 5.000 kr., mens en andengangsovertrædelse afgøres med en højere bøde eller med fængsel.

Som et nyt eksempel herpå kan det nævnes, at en person den 11. januar 2011 blev idømt 10 dages fængsel for to andengangsovertrædelser af en karantæne, som han blev meddelt i 2009.

5. Sideløbende med hooliganlovens ikrafttræden iværksatte politiet et nationalt koncept for indsatsen ved fodboldkampe – den såkaldte fodboldhåndbog.

Fodboldhåndbogen adresserer bl.a. politiets fremtræden og synlighed i forbindelse med fodboldkampe. Og et af de overordnede formål med konceptet er netop at tydeliggøre politiets rolle som tilskuernes – herunder også de potentielle ballademageres – medspiller snarere end modspiller.

Alt sammen naturligvis uden, at det går ud over politiets evne til at sætte hurtigt og effektivt ind, hvis en konfliktsituation udvikler sig.

Som nævnt forekommer erfaringerne med indsatsen umiddelbart at være gode, men det udelukker naturligvis ikke, at indsatsen kan blive endnu bedre.

Fodboldhåndbogen er derfor for tiden ved at blive nærmere evalueret og revideret af en arbejdsgruppe under Rigspolitiet.

6. Ved siden af muligheden for at fastsætte karantæner efter hooliganloven har politiet fået mulighed for at registrere ”uromagerer” med en særlig aktualitetskode i kriminalregisteret.

Meningen med en sådan registrering er at øge politiets opmærksomhed på den pågældende. Registreringen vil samtidig kunne medvirke til at sikre et kvalificeret grundlag for en eventuel sene-

re vurdering af, om der er anledning til – når betingelserne i loven er opfyldt – at meddele den pågældende en karantæne.

Aktuelt er ca. 280 personer ifølge Rigspolitiet registreret som ”uromagere” i kriminalregisteret.

7. Som jeg nævnte indledningsvis, har fodboldklubberne også individuelt indført ordninger, der som supplement til hooliganloven kan medvirke til at opretholde ro og orden i forbindelse med afviklingen af fodboldkampe.

Ordningerne indrettes og administreres af klubberne selv, men naturligvis deltager politiet aktivt i drøftelser med klubber om sikkerhedsmæssige forhold, og politiet vil i den forbindelse også kunne komme med input til klubbernes egne overvejelser.

I forhold til disse supplerende tiltag er det imidlertid væsentligt, at klubberne har mulighed for selv at tilrettelægge de tiltag, som – i lyset af de lokale udfordringer – er bedst egnede til at supplere reglerne i hooliganloven.

[Ikke aktuelt behov for yderligere tiltag]

8. Samlet set er det Rigspolitiets overordnede opfattelse, at politiet ikke aktuelt mangler redskaber i indsatsen mod hooliganisme, ligesom Rigspolitiet heller ikke i øvrigt finder, at der umiddelbart er behov for yderligere generelle tiltag på området.

Men Rigspolitiet er naturligvis løbende opmærksom på udviklingen, og Rigspolitiet deltager således også aktivt i drøftelser med bl.a. DBU og Divisionsforeningen om eventuelle nye supplerende tiltag.

9. Hvad angår spørgsmålet om strafferetlig sanktionering bliver overtrædelser af straffeloven, som begås i tilknytning til fodboldkampe, straffet med udgangspunkt i det strafniveau, der i øvrigt gælder for de pågældende lovovertrædelser.

Det vil i den forbindelse generelt være en skærpende omstændighed, hvis gerningen er udført af flere i forening, er særligt planlagt, er begået som led i omfattende kriminalitet, eller hvis gerningsmanden har udvist særlig hensynsløshed.

Ved strafudmålingen skal der desuden generelt lægges vægt på forbrydelsens grovhed, herunder den skade, fare og krænkelse, som er forbundet med lovovertrædelsen.

Der er således også efter de gældende regler rig mulighed for at tilpasse strafniveauet til forbrydelsens konkrete grovhed, ligesom der ofte vil være skærpende omstændigheder forbundet med kriminalitet begået i forbindelse med hooliganoptøjer – f.eks. fordi kriminaliteten er særlig omfattende, er planlagt på forhånd eller er udført af flere i forening.

Der er på den baggrund min opfattelse, at der ikke aktuelt er grundlag for at skærpe straffene for kriminalitet begået i forbindelse med fodboldoptøjer.

[Afslutning]

10. Som justitsministerier deler jeg naturligvis til fulde ønsket om at få sat en effektiv stopper for de uacceptable scener, vi tidligere har set, hvor voldelige fodboldfans overfalder hinanden og

– heldigvis sjældnere – fredelige tilskuere, ødelægger S-tog, kaster med romerlys osv.

Det er dette ønske, der har dannet grundlag for den række af initiativer, som jeg netop har gennemgået, og som foreløbigt ser ud til at have en betydelig positiv effekt.

På baggrund af politiets tilkendegivelser er det min vurdering, at vi har fundet en rimelig balance mellem på den ene side at fastlægge rammer, som gør det muligt at dæmme op for vold og uroligheder, uden på den anden side at udsætte den helt overvejende andel af tilskuerne, som er fredelige og fornuftige, for unødige begrænsninger og indgreb.

Men som sagt følger politiet udviklingen nøje, og skulle politiet på et tidspunkt finde, at der er behov for nye tiltag, vil jeg naturligvis være parat til at lytte hertil.

TAK.